

ZÁVĚREČNÁ ZPRÁVA

Programu regenerace MPR
Kutná Hora 1999

PROGRAM REGENERACE MPR

KUTNÁ HORA 1999

Zpracoval : Odbor investic a rozvoje města
Oddělení památek
Šultysova ulice 167, Kutná Hora
Dagmar Fundová, Věra Janatová
Oddělení investic
Ing. Miroslav Ondrák

Prosinec 1999

OBSAH :

- 1) Obnova objektů
- 2) Obnova zádlažeb v HJ města
- 3) celkové hodnocení Programu regenerace

1) Obnova objektů

Do Programu regenerace v roce 1999 bylo zařazeno *18 objektů* v historickém jádru města.

Finanční příspěvek MK ČR ve výši 7,294.000,- Kč byl použit na :

1) Objekty v majetku fyzických osob

- čp. 245 Orelská ulice
- čp. 29 Barborská ulice
- čp. 389 Tylova ulice
- čp. 272 Orelská ulice
- čp. 185 Kollárova ulice
- čp. 476 Jungmannovo náměstí
- čp. 175 Václavské náměstí
- čp. 517 Havlíckovo náměstí
- čp. 49 náměstí Národního odboje
- čp. 339 Anenské náměstí
- čp. 157 Kollárova ulice
- čp. 93 Palackého náměstí

1) Objekty v majetku města

- Kamenný dům
- čp. 170 Šultysova ulice
- čp. 489 Jungmannovo náměstí
- čp. 437 Jungmannovo náměstí
- Bylanka akvadukt

2) Objekty v majetku církve

- Kostel sv. Jana Nepomuckého
- restaurování štuků a umělých mramorů
- restaurování mobiláře

Z rozpočtu města byl dalším 12 objektům poskytnut příspěvek na obnovu plášťů budov, obnovu střech, statického zajištění a restaurování.

- čp. 158 Kollárova ulice, čp. 397 Havířská ulice, čp. 110 Za Barborou, čp. 97 Palackého náměstí, čp. 86 Havlíckovo náměstí, čp. 300 Andělská ulice, čp. 534 Novomlýnská ulice, čp. 434 Rudní ulice, čp. 96 Palackého náměstí, čp. 111 Husova ulice, čp. 172 Šultysova ulice, čp. 39 Komenského náměstí.

Celkový příspěvek města na obnovu památek fyzickým a právnickým osobám činí *1,873.000,- Kč*.

Do Programu záchrany architektonického dědictví byly zařazeny 3 objekty :

- *chrám sv. Panny Barbory* – I. etapa obnovy střech
- *kaple Božího těla* – celková obnova
- *Hrádek* – statické zajištění a obnova fasád

DŮM ČP. 170 ŠULTYSOVA ULICE

Vlastník : *Město Kutná Hora*
Rejstříkové číslo : *2 1043/A41*
Náklady celkové obnovy : *10,826.606,- Kč*
Příspěvek z Programu : *5,280.000,- Kč*
Doba realizace : *1998 – 1999*

Objekt vznikl spojením nejméně dvou gotických domů. Radikální barokní přestavba proběhla mezi lety 1716 – 1734. Menší úpravy klasicistní. Zevní vzhled domu se značně proměnil v průběhu 19. století – zrušeno loubí a zjednodušena fasáda. Svou hmotou má dominantní působnost v Šultysově ulici.

1) Charakteristika domu před obnovou

Technický stav objektu byl velmi špatný. Jednak se projevila absence údržby, jednak poklesy a deformace kleneb i nových stěn především v části přiléhající k sousednímu objektu čp. 171. Rovněž dispoziční řešení bytů neodpovídalo stávajícím hygienickým ani prostorovým požadavkům. Inženýrské sítě byly ve špatném technickém stavu, centrální vytápění ze sousedního objektu bylo nutno nahradit vytápěním ve vlastním objektu.

2) Generální obnova

Využití objektu a celkový rozsah obnovy.

Sklepní prostory využití na vinárnu a sklady obuvi, přízemí prodejna obuvi a vstupní prostory. V I. patře 1 byt 2 + KK, dva byty 3 + KK. Ve II. patře a podkroví dva mezonetové byty 4 + KK a jeden mezonetový byt 3 + KK, jeden podkrovní byt 4 + KK. Dále pak statické zajištění kleneb a nosných konstrukcí, vnitřní rozvody plynu, vody, kanalizace a elektro.

Obnova střechy

Po provedení mykologického a entomologického průzkumu krovu byla provedena tesařská výměna narušených prvků krovu v nezbytném rozsahu a doplnění bylo provedeno starým materiálem. Krov byl očištěn a veškeré řezivo ošetřeno. Při obnově byl pod korunou zdiva nalezen vezdřený trám, který plnil v baroku zřejmě funkci věnce. Od úžlabí po nároží byl složen z dubových částí napojených vodorovným plátem. Průzkum ukázal silné napadení dřevokazným hmyzem a hnědou hnilobou. Na základě památkářských požadavků byl cca z 50% tento prvek zachován, chemicky ošetřen (trojnásobnou tlakovou injektáží) včetně konečného nátěru – prosycení dostupného povrchu. Ošetřeno bylo též okolní zdivo.

Jako střešní krytiny byly použity tašky BOBROVKY na husté laťování, červené barvy, pálená krytina. Štíty byly řešeny krajovými taškami do malty.

Klempířské prvky byly provedeny z mědi. Komínová tělesa byly spraveny, hlavy přezděny a omítnuty.

Stavební úpravy domu

Při statickém zajištění stropních konstrukcí byly nalezeny trámové malované stropy a barokní záklopový strop (opatřen vápenným nátěrem a tmavé trámy). Nález byl zdokumentován a bylo rozhodnuto stropy prezentovat, byť v jiných prostorách domu (zhlaví trámů silně narušeno).

Restaurátorské práce prováděl ak. malíř a restaurátor Jaroslav Alt ml.

Mezi barokními trámy byly uchovány zbytky patrně se stropem související malované vlysy. Malby byly zdokumentovány a překryty štukovou omítkou. Taktéž malované vlysy předního traktu včetně původních barokních omítek byly zdokumentovány a ponechány. Ochrana byla provedena sádrokartonovou konstrukcí u hraniční zdi domu a přestukováním původních omítek na příčkách. Ochranu mal. vlysů řídil restaurátor.

Obnova fasád

Členění fasády bylo provedeno ve smyslu z roku 1826. To znamenalo doplnění pásové bosáže parteru, upravení kordonové římsy, šambrány podokenních říms a suprafenester I. patra byla obnovena profilace. Omítky byly odstraněny pouze v nezbytném rozsahu poškození.

Oplechování nadokenních, podokenních a kordonových říms bylo provedeno z pozinkovaného plechu a barevně přizpůsobeno architekt. článkům. Opravená fasáda byla opatřena barevným vápenným nátěrem zn.: „MERADUR.“

Součástí obnovy fasády bylo i restaurování obrazu na fasádě. Námětem obrazu je figurální kompozice (havíř a horníci) provedená technikou fresco-secco. Restaurování provedl ak. malíř Jaroslav Alt ml.

Čelní pohledy před a po obnově fasády

Interiér opravených bytů

Interiér opravených bytů

Obnovený interiér domu

Zakrývání malovaných vlýsů

Opravy omítek

Restaurování fragmentů malovaných stropů, konzervace nepolychromovaných trámů, restaurování obrazu na fasádě
- dům č. 170 v Šultysově ul. v Kutné Hoře.

FOTODOKUMENTACE
Šest polychromovaných trámů

Stav před restaurováním

Foto © Jaroslav J. Alt

Restaurování fragmentů malovaných stropů, konzervace nepolychromovaných trámů, restaurování obrazu na fasádě
- dům č. 170 v Šultysově ul. v Kutné Hoře.

FOTODOKUMENTACE
Šest polychromovaných trámů

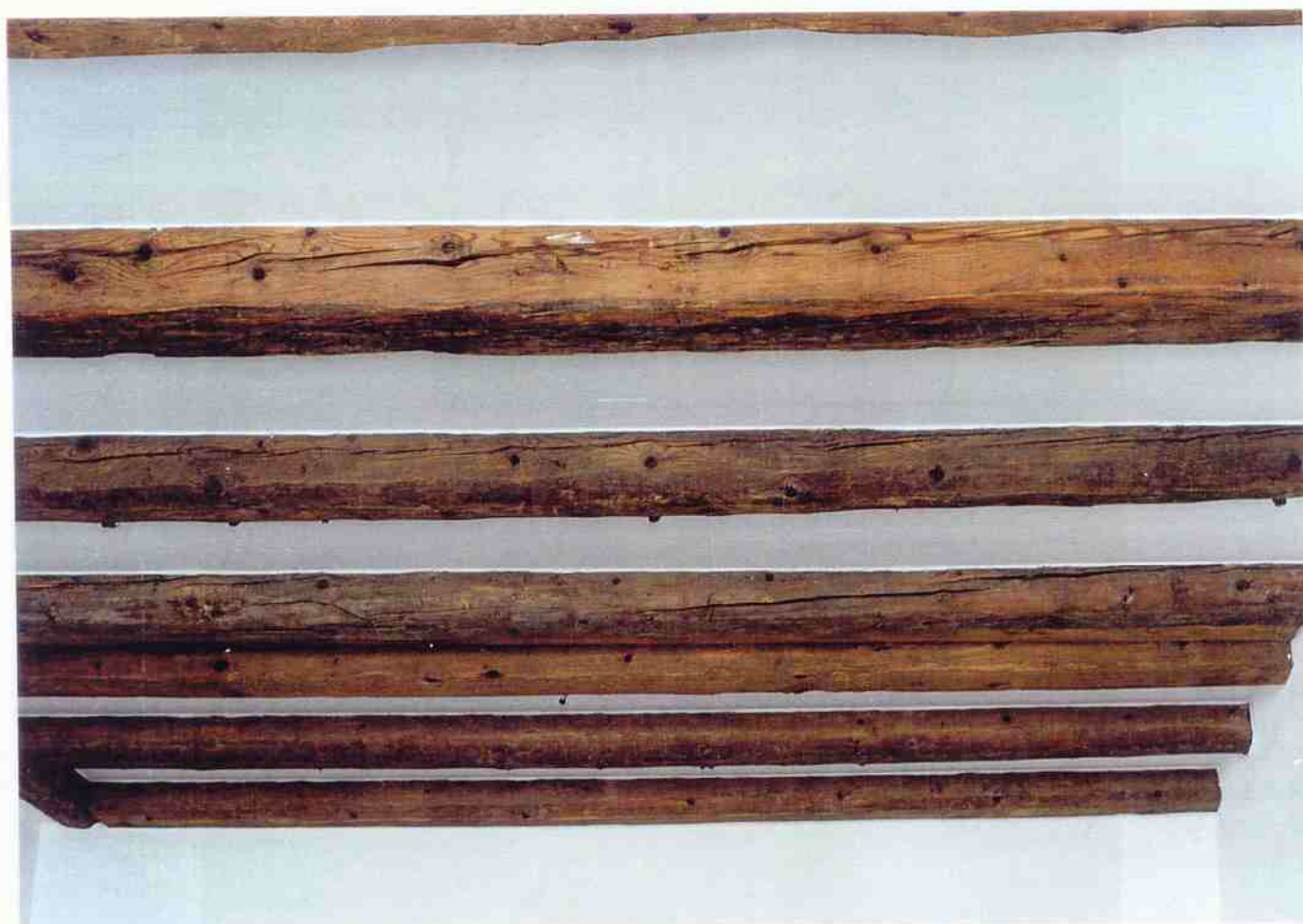

Stav po restaurování

Foto © Jaroslav J. Alt

Restaurování fragmentů malovaných stropů, konzervace nepolychromovaných trámů, restaurování obrazu na fasádě
- dům č. 170 v Šultysově ul. v Kutné Hoře.

FOTODOKUMENTACE
Konzervace nepolychromovaných trámů

Stav po dočištění povrchu dřeva, lokální retuši a konzervaci včelím voskem

Foto © Jaroslav J. Alt

Stav před restaurováním

Restaurování fragmentů malovaných stropů, konzervace nepolychromovaných trámů, restaurování obrazu na fasádě
- dům č. 170 v Šultysově ul. v Kutné Hoře.

FOTODOKUMENTACE
Fragment záklopového malovaného stropu

Stav po restaurování - trámy se záklopem

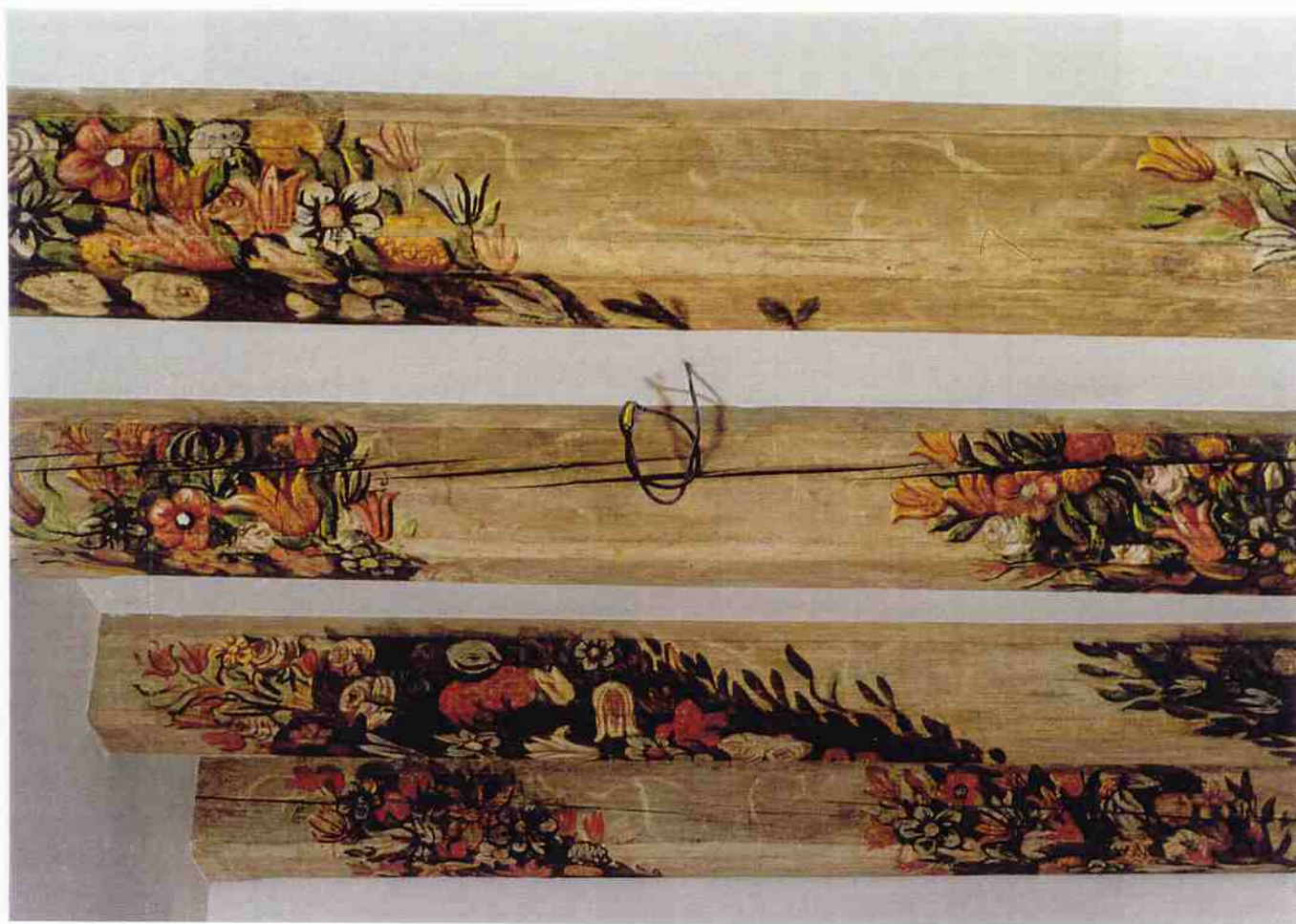
Foto © Jaroslav J. Alt

Stav před restaurováním

Restaurování fragmentů malovaných stropů, konzervace nepolychromovaných trámů, restaurování obrazu na fasádě
- dům č. 170 v Šultysově ul. v Kutné Hoře.

FOTODOKUMENTACE
Pět malovaných trámů

Stav po restaurování

Foto © Jaroslav J. Alt

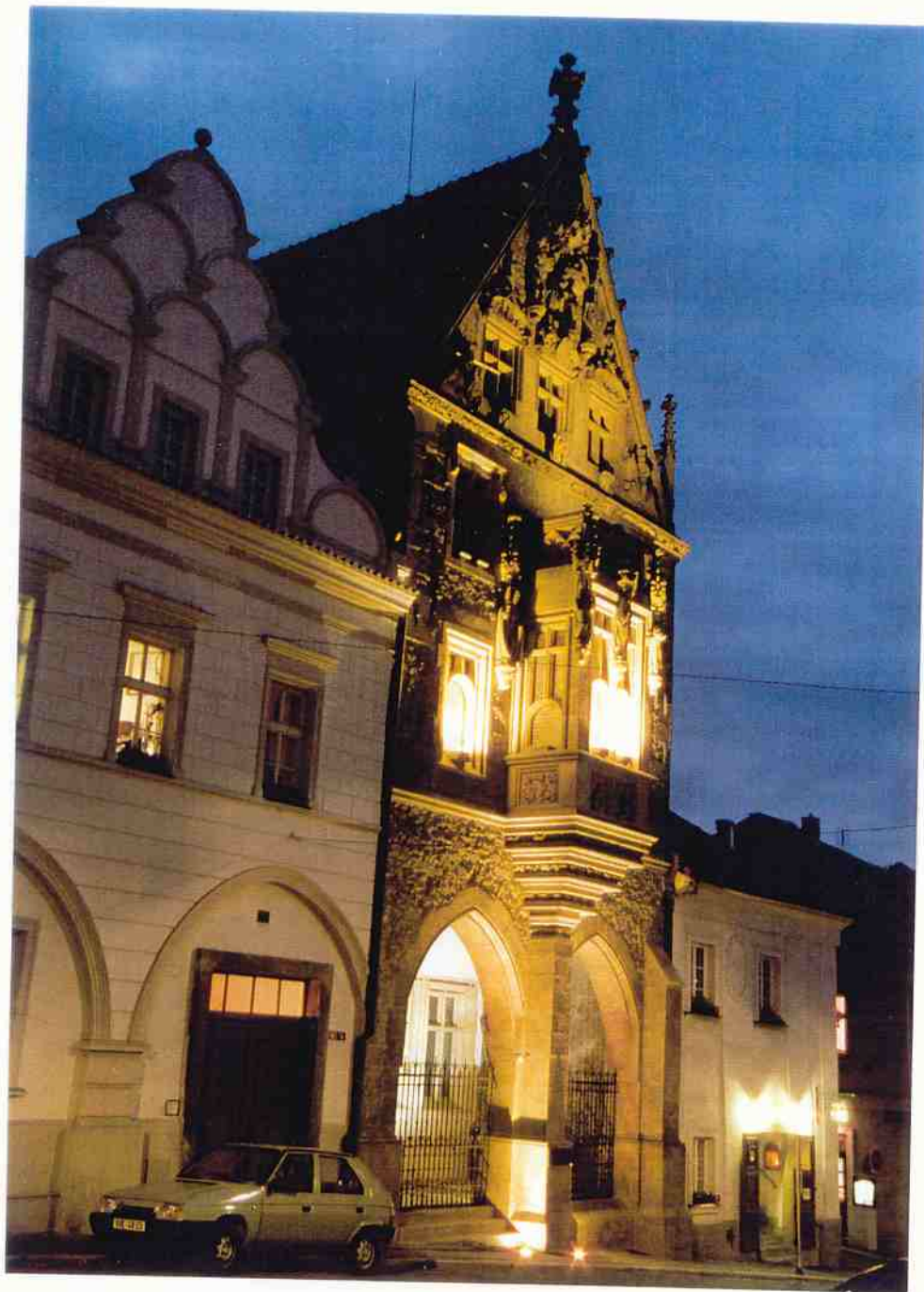
Městský dům čp. 489 Jungmannovo náměstí v Kutné Hoře

Původní stav - pohledy

Městský dům čp. 489 Jungmannovo náměstí v Kutné Hoře

Současný stav fasád

Kutná Hora – „ Kamenný dům “

ÚDAJE O OBNOVĚ PAMÁTKY

„Kamenný dům“

Čp. 183 Václavské náměstí, Kutná Hora

Rejstříkové číslo památky 2 1043/A12

Vlastník : Město Kutná Hora

Uživatel : Okresní muzeum Kutná Hora

Obnova památky : 1997 – 1999

Náklady obnovy : 3,213.015,- Kč

Z rozpočtu města : 1,913.015,- Kč

Příspěvek z Programu regenerace : 1,300.000,- Kč

V době pozdně gotické výstavby Kamenného domu v závěru patnáctého století se setkáváme právě v Kutné Hoře s intenzivní uměleckou tvorbou při prolínání všech uměleckých oborů od architektury až po užité umění.

Kamenný dům představuje nejen na území Kutné Hory, ale i v kontextu celé české architektury dílo mimořádně závažné. Svým významem i půdorysnou rozlohou přerostl běžné měřítko městského domu, vybudován jako patricijské sídlo Prokopa Kroupy po roce 1485.

Dnešnímu vzhledu Kamenného domu předcházela jeho předhusitská podoba. Řešení štítu Kamenného domu, emblém hrnčířského cechu – Adam a Eva pod rajským stromem – pojaté do bohatě plasticky řešeného štítu, mohou pocházet až z doby po roce 1491, v souvislosti s výstavbou Kamenného domu a především jeho výzdobou účast mistra Briekého. Autor mimořádným způsobem dokázal pojmout kamenické detaily opřen o bohatou zkušenost malíře a sochaře, s využitím účinku světla a stínu na kamenné plastice.

Obnova pláště Kamenného domu

Obnova pláště Kamenného domu vychází ze současné úrovně poznání stavebního vývoje. Stav před zahájením oprav pláště byl neutěšený. Do objektu silně zatékalo, okna byla nefunkční, skleněné výplně silně poškozené. Omítky bočních stěn degradované, čelní průčelí pokryto holubím trusem, kamenná výzdoba silně degradována.

Záměr obnovy spočíval v obnově střechy, krovu, omítek, oken a restaurování kamenické výzdoby.

Obnova střechy

Stávající krytina z prejzů, bobrovek, beton. tašek apod. byla nahrazena páleným prejzem na střeše vyšší části budovy a pálenou bobrovkou na střeše nižší části. Pultové vikýře byly začleněny do krytiny s min. oplechováním. Stávající měděné dešťové okapy se svody byly prověřeny, př. opraveny. Oprava krovu, přestože jde o novodobou konstrukci, byla provedena tesařským způsobem. Poškozené prvky byly nahrazeny plátováním bez příložek. Zásahy v krovu byly minimální.

Obnova omítek

Stávající omítky byly silně narušeny, ve velkých partiích zcela chyběly. Po průzkumu fasád byly provedeny omítky klasické vápenné, jednovrstvé, důkladně utažené a roztočené dřevem. Omítka nebyla rovnána latí a přirozeně sleduje nerovnosti zdiva. Nátěr provedený v konečné úpravě působí lehce lomeným klasickým okrem.

Obnova oken

Po průzkumu jednotlivých oken bylo rozhodnuto o zachování stáv. oken a jejich restaurování včetně kování a zasklení. Restaurování prováděli restaurátoři s patřičnou licenci.

Restaurování hlavního průčelí

Původní stav

Na celém povrchu kamenné výzdoby byly usazené vrstvy prachových usazenin. V podhledech většiny profilů říms byly nepropustné krusty, v těchto místech postupně s krustou odpadávaly fragmenty zvětralého pískovce. Na štítu byl rozbujelý mechový a lišejníkový porost, který prorůstal do hloubky kamene. Kamenné články převážně na štítu (fiály, kytky, krabi) byly vážně poškozené. Některé kamenné články vlivem koroze postupně odpadávaly, zejména malé kytky na baldachýnech arkýře. Rozsáhlé defekty způsoboval holubí trus, dříve použité zábrany proti jejich působení vzhledem k totální korozi ztratily účinnost.

Restaurování

Po konzultaci s investorem MÚ Kutná Hora a památkovým dozorem PÚŠČ Praha se došlo k názoru, že restaurátorské práce budou respektovat zásadní novogotické opravy z let 1900 – 1902. Také barevné pojednání kamenných článků bude respektovat jejich barevnost. Kamenná architektura byla nejprve omyta vodou, zbývající usazeniny prachových nečistot a holubiho trusu odstraněny mechanicky. Na štítové části bylo nutné odstranit mechové a lišejníkové porosty, toto odstraňování bylo prováděno chemickou cestou (Biostab a Lastanox). Zvětralé cementové doplňky byly opatrně sejmuty, tmel ve spárách arch. článků odstraněn. Na horní části arkýře byl kámen hloubkově narušen vlivem dešťové vody, která prosakovala poškozenou izolací stropu arkýře do nižších kamenných článků. Zvětralé části po vysušení byly penetrovány organokřemičitým prostředkem. Veškeré zvětralé kamenné články

po celkovém očištění byly lokálně penetrovány organokřemičitým prostředkem. Po technologické přestávce chybějící články architektury a sochařské výzdoby domodelovány tmelem na bázi minerálního pojiva. Odstraněný zvětralý tmel ve spárách doplněn novou vápennou směsí. Spárování lomového zdiva z novogotické opravy bylo ve svém charakteru respektováno a doplněno vápenným přitónovaným tmelem. Po vytvrzení všech doplňků a jejich retuši provedena závěrečná konzervace kamene. V předchozí opravě byla odstraněna většina omítek a polychromií, pouze nepatrné fragmenty vápenných nátěrů se zachovaly pod figurálním vlysem v II.patře a na portálku arkýře. Vybrané části architektury a sochařské výzdoby byly zajištěny proti znečišťování a hnízdění holubů osazením kovových hrotů a silonové sítě. Sochařská výzdoba byla v nejvíce ohrožených fragmentech zajištěna nanešením ochranné pasty, která dle údajů výrobce má tuto ochranu zajišťovat v rozmezí několika let. Tyto práce prováděla smluvně odborná firma FASCO spol. s r.o. Praha. Kovový atribut rytíře na levé straně štítu byl celkově přezlacen. Kamenné články architektury (ostění oken) dvorní trakt objektu byly restaurovány obdobným způsobem jako vnější plášť fasády Kamenného domu. Ostění oken zajišťoval kameník restaurátor J. Pacovský, M. Pilát.

Výše uvedené práce probíhaly v roce 1997 – 1998.

- obnovu střechy a omítek prováděla kutnohorská firma STAVIS s.r.o.
- restaurování kamenné výzdoby restaurátor Josef Pospíšil, Kutná Hora
- restaurování vstupních vrat Václav Molenda, Kutná Hora
- restaurování – repase vitráží Petr Švanberk, Tábor

Celkové náklady 2,247.619,- Kč

Obnova interiéru Kamenného domu

V roce 1998 byly zahájeny práce na obnově interiéru Kamenného domu a to celkovou rekonstrukcí zcela nefunkční elektroinstalace a vytápění objektu. Tyto práce prováděla firma Elektropráce Pavel Turek s.r.o., Kutná Hora.

V roce 1999 byly zahájeny a ukončeny práce na obnově interiéru domu.

Popis prováděných prací :

- opravy omítek po provedení elektroinstalace
- celková oprava stávajících omítek (snímání novodobých nátěrů, páskování popraskaných původních omítek, provedení vápenného pačoku a konečné vápenné výmalby)
- odstranění nalepených podlahových krytin v místnostech expozice (jekory, PVC)
- obnova původních podlahových krytin (cihelných dlažeb, prkenných podlah, obnova stávajícího dřevěného schodiště)
- restaurování kamenných prvků interiéru

Obnovu interiéru provedla firma Obnova památek s.r.o., restaurátorské práce provedl restaurátor Josef Pospíšil.

Celkové náklady 965.396,- Kč.

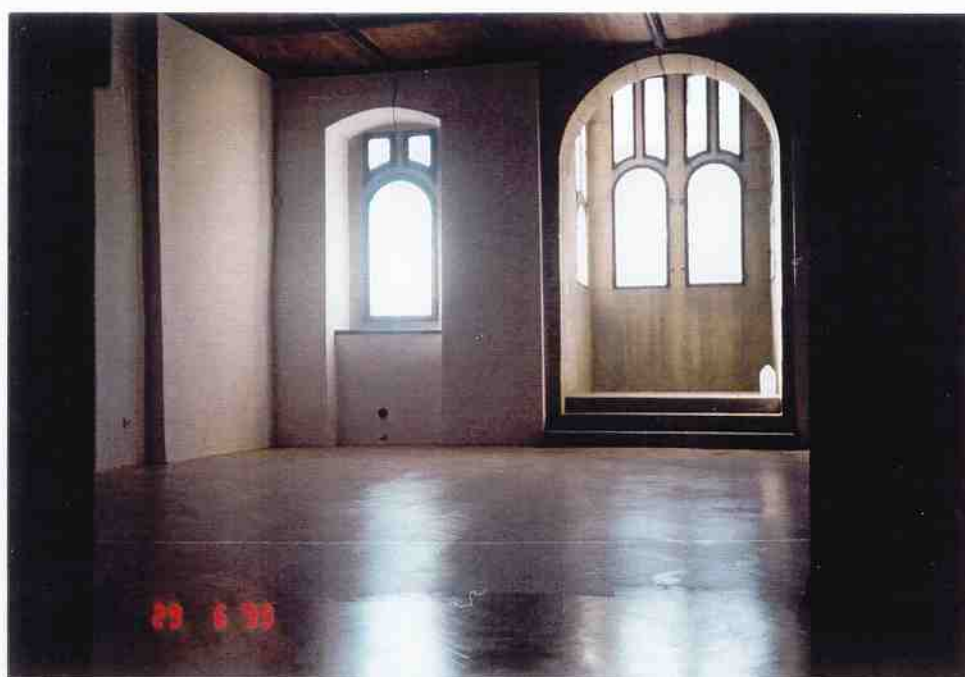
Při dokončení prací bylo provedeno slavnosti osvětlení Kamenného domu, kde nájemce – Okresní muzeum Kutná Hora, do zahájení turistické sezóny v roce 2000 vybuduje stálou expozici : „ Horní královské město – měšťanský kulturní život v 17. – 19. století.“ Otevřením nové expozice bude po 5 letech zpřístupněna unikátní památka široké veřejnosti.

Obnova schodiště

Poškozené omítky interiéru

Dokončená obnova interiéru

Dokončená obnova interiéru

Obnova čelní fasády domu čp. 476 Jungmannovo náměstí v Kutné Hoře

Dům čp. 476 Jungmannovo náměstí, Kutná Hora

Údaje o památce

Rejstříkové číslo památky :	2 1043/B95
Vlastník :	Helena, Michal a Jiří Singertovi
Využití objektu :	přízemí byt a opravná obuv, I.patro byt
Záměr obnovy :	oprava štukové fasády včetně nátěru, restaurátorské práce, nátěry oken
Náklady na obnovu :	450.000,- Kč
z toho příspěvek MK ČR	200.000,- Kč
příspěvek města	44.000,- Kč

Obnovu památky provedla firma Obnova památek s.r.o., Kutná Hora.
Restaurátorské práce – restaurátor Josef Pospíšil

V pramenech je označován obvykle jako Svobodovský nebo Korbelářovský. Dům rozhodně patří k nejvýznamnějším památkám Jungmannova náměstí, bývalého Rudního trhu a velkou měrou se zasluhuje o jeho rozmanitý historický výraz.

Jeho architektonicky výrazná podoba s pozoruhodnou štukovou výzdobou je přímo ovlivněna soudobou realizací nedalekého zámku Kačina. Bez významu není samozřejmě ani středověký původ domu.

Chrám sv. Panny Barbory
dokončená obnova hlavních střech

OBNOVA CHRÁMU SV. PANNY BARBORY

I. ETAPA – OPRAVA STŘECH

Rejstříkové číslo : 2 1043/A4 – NKP
Majitel : církev římskokatolická
Zhotovitel : Mlýnek Richard, Opava
Cena díla : 6,635.990,- Kč
Doba realizace : 1998 – 1999

Popis provedených prací

Tesařské konstrukce

Veškeré zásahy při opravách krovů byly podrobně dokumentovány, poškozené prvky byly vyměněny dle projektu a požadavků památkového dozoru. Nebyl měněn konstrukční systém, krov byl ošetřen. Veškeré ocelové prvky byly natřeny.

Klempířské práce

Z mědi byly provedeny všechny vyměňované prvky s výjimkou opravy vstupů do ochozu, kde byl částečně zachován původní zinek. Opravy jsou s titanzinku, spoj s mědí je proveden přes olověnou vložku. Kvalita provedených klempířských prací je dobrá. U hrotnic byl prověřen jejich stav a ponechány bez úprav. Do luceren osazeno původní pletivo proti holubům, které bylo očištěno a natřeno.

Po položení nové krytiny byl proveden aktivní hromosvod a slavnostní osvětlení střech.

Krytina

Proti původnímu předpokladu o přeložení a doplnění stávající břidlicové krytiny bylo rozhodnuto o celkové výměně krytiny. Nová krytina byla položena dle požadavků památkářů ve velmi dobré kvalitě. Bylo použito i vykrývání úžlabí, břidlicí byly pokryty i boky nástupů ke schodištím.

KOSTEL SV. JANA NEPOMUCKÉHO

Rejstříkové číslo památky : 2 1043/A7

Od roku 1951 je kostel uzavřen. Majitelem objektu je církev římskokatolická, město má kostel v dlouhodobém pronájmu.

Celková rekonstrukce probíhá od roku 1980 – statické zajištění, obnova střechy, obnova fasád, restaurátorské práce na plášti objektu.

Finanční náklady hrazené z rozpočtu města do roku 1997 činí 8,940.000,- Kč.

V roce 1996 byl podán projekt na restaurování interiéru do Programu záchrany architektonického dědictví. Příspěvek městu nebyl poskytnut. Přesto město po vypsání výběrového řízení rozhodlo o zahájení prací na restaurování interiéru pro roky 1997 – 2000 v celkové částce cca 12,000.000,- Kč.

Na restaurování se podílejí :

- ak. mal. J. Alt ml. – restaurování nástropních a nástěnných maleb F.X.Palka a restaurování oltářních obrazů
- ak. sochař M. Smrkovský a M. Nadějová – restaurování polychromovaných plastik
- restaurátor R. Zvolský – restaurování mobiliáře (oltáře, kazatelna)
- ak. sochař Turský – restaurování štuků a mramorů
- elektropráce Turek Kutná Hora – rekonstrukce elektroinstalace
- firma STAVIS – stavba prostorového lešení
- firma Obnova památek – stavební práce
- technické zajištění a koordinace prací – oddělení památek Městského úřadu

Znovuotevření kostela se předpokládá v roce 2000. Kostel bude celoročně přístupný veřejnosti jako unikátní barokní památka, bude sloužit jako koncertní síň, popř. pro kulturní akce komorního charakteru a liturgické účely církve.

Provedené práce v roce 1999 :

- dokončení restaurování nástropních a nástěnných maleb
- dokončení restaurování mobiliáře
- dokončení restaurování štuků a mramorů
- demontáž prostorového lešení
- provedení osvětlení kostela
- pokračování v restaurování polychromovaných plastik

Celková hodnota díla v roce 1999 činí 2,285.702,- Kč, poskytnut příspěvek MK ČR ve výši 1,200.000,- Kč.

Restaurování umělých mramorů

Stav umělých mramorů před restaurováním byl vlivem vztlínající vlhkosti a zatékání značně poškozen.

Koncepce restaurátorského zásahu spočívala dotvořit umělé mramory jako součást interiéru. Barevnost vychází z barevné škály fresek, navazuje na štukovou výzdobu a dřevěných oltářů a tvoří s nimi celek. Bylo rozhodnuto doplnit chybějící mramory ve struktuře a barevnosti podobné původnímu baroknímu pojetí a zachovat patinu stáří.

Postup prací :

- fotodokumentace
- analýza (odběry vzorků)
- čištění
- zpevnění štukového podkladu na menzách, patkách pilastrů a polosloupů
- injektáž dutin
- tmelení a rekonstrukce chybějících umělých mramorů
- voskování
- zaleštění

Štuková výzdoba kostela

Popis : velmi bohatá štuková výzdoba pokrývá prakticky většiny plochy kleneb mimo vlastní zrcadla s malbou. Štuková výzdoba kostela utrpěla především destruktivním způsobem zatékající dešťové vody a také velmi silnou vrstvu povrchových nečistot.

Restaurátor J. Alt a p. Turský vypracovali restaurátorský návrh. Za účelem zvolení správného postupu během vlastního restaurování byl vypracován fyzikálně – chemický průzkum. Byly zjištěny původní použité materiály pro dotvoření odpadlých štukových partií. Byla schválena koncepce v tomto rozsahu restaurování :

- čištění od povrchových nečistot
- sejmutí nepůvodních barevných nátěrů
- zpevnění
- injektáž
- doplnění chybějících částí
- plastická retuš a barevná retuš

Akad. malíř a restaurátor
Jaroslav J. Alt

Akad. malíř a restaurátor
Michal Tomek

Interiér kostela
Stav před restaurováním

Štuková výzdoba po restaurování

Dokončovací práce v interiéru – říjen 1999

Dokončovací práce v interiéru – říjen 1999

Stav umělých mramorů menzy před restaurování

Stav umělých mramorů menzy po restaurování

Stav umělých mramorů polosloupů se zlacením před restaurování

Stav umělých mramorů polosloupů se zlacením po restaurování

Dekoratívni šablonová malba kolem hlavního oltáře před restaurováním

Dekorativní šablonová malba kolem hlavního oltáře po restaurování

Dekorativní šablonová malba kolem hlavního oltáře po restaurování

Dekoratívni šablonová malba kolem hlavního oltáře před restaurováním

DŮM ČP. 437 JUNGMANNOVO NÁMĚSTÍ

Vlastník :	<i>Město Kutná Hora</i>
Rejstříkové číslo památky :	<i>2 1043/B 84</i>
Stavební zásah :	<i>Obnova pláště objektu</i>
Cena díla :	<i>1,519.400,- Kč</i>
Zhotovitel :	<i>Kutnohorská stavební s.r.o., Kutná Hora</i>
Realizace :	<i>1999</i>

Popis objektu

Jednoposchodový nárožní dům s gotickými sklepy. Středověké zdivo bylo nalezeno i v přízemí. Dům doznal rozsáhlou přestavbu klasicisní.

Obnova střešního pláště

Nejprve byla odstraněna nevhodná nástavba nevyužívaných půdních prostor ve dvorní části. Nově se vyzdila přerušená podokapní římsa. Na opraveném místě se osadil pultový vikýř dřevěné konstrukce.

Přezděna byla komínová tělesa do historizující podoby. Po sejmutí narušené krytiny byl opravený a ošetřený krov doplněn dřevěnými námetky. Nová krytina z keramických střešních tašek bobrovek byla osazena na husté latování. Dešťové žlaby a svody jsou provedeny z měděného plechu.

Obnova fasády

Novodobě narušené omítky byly odstraněny. Zachována byla podokapní římsa s lemováním. Obnoven byl boční vstup na základě nálezů původního kamenného ostění. Nové omítky s doplněním šambrán byly provedeny vápenné s barevným nátěrem firmy KEIM.

Součástí obnovy pláště bylo přeřešení vjezdové brány a ohradní zdi.

Vjezdová brána

Vjezdová brána bývalého průjezdu byla vyzděna z cihelné konstrukce, byla zakryta krytinou z bobrovek, taktéž koruna ohradní zdi.

Truhlářské výrobky

V uliční části domu byla okna ponechána a opatřena novými nátěry. Nově byla vyrobena okna a dveře ve dvorní části, výkladce a vstupní dveře prodejny. Truhlářské výrobky byly zhotoveny z měkkého dřeva s krycím nátěrem, výkladce prodejny jsou z dubu.

Kamenické práce

Ošetřen, doplněn o překlady dveří a nadsvětlíku a barevně sjednocen lazurovací barvou KEIM byl kamenný portál vstupních dveří, ukryty pod omítkou čelního průčelí. Doplněn byl o předložený kamenný stupeň. Nově se vsadila trojice kamenných odrazníků. Do vstupu do prodejny se osadil kamenný práh.

Čp. 437 Jungmannovo náměstí
před obnovou pláště
po obnově pláště

Čp. 437 Jungmannovo náměstí
před obnovou pláště
po obnově pláště

KAPLE BOŽÍHO TĚLA

Údaje o památce

Vlastník :

Město Kutná Hora

Rejstříkové číslo památky :

2 1043/A4/2 – NKP

Umístění :

vedle chrámu sv. Barbory v Kutné Hoře

Historie

Pro počátky budování kostela sv. Barbory má nepochybně největší význam listina z 27.VII. 1388, jejíž originál je uložen v archivu Svatovítské kapituly. V této listině vyznává několik kutnohorských měšťanů, členů bratrstva Božího těla, že na pozemku darovaném kapitulou kostela Pražského, se svolením arcibiskupa Jana, hodlá bratrstvo postavit kapli ke cti Těla Božího a svaté panny Barbory. Stavba takového objektu na konci 14.století je nepochybně už anachronismem.

Po Bílé hoře v roce 1626 byli do Kutné Hory uvedeni jezuité, jimž císař Ferdinand II.věnoval kostel sv. Barbory. O proměnu v kapli Božího těla se nepochybně zasloužili jezuité, a to už v 17.století, neboť na plánu okrsku, zhotoveném před zahájením stavby nové koleje, je už označena jako „ kaple, dříve kostnice.“ V Kořínkových pamětech vydaných v roce 1675 je vyobrazena ještě s dvojicí sedlových střech.

Po zrušení řádu jezuitů v roce 1774, v jejichž majetku se kaple nacházela, nastalo nutné chátrání, které je doloženo záznamem k roku 1797. Tehdy již byla kaple beze střechy. Kaple se dostala spolu s kostelem sv. Barbory pod patronát správy bývalých jezuitských statků Křesetice a Oumonín, které přešly do majetku Náboženského fondu. Nebyla sice v provozu, ale nebyla ani zrušena a tento stav trval do roku 1797, kdy si kaple při návštěvě Kutné Hory všiml krajský komisař Cautsch. Shledal, že se kaple blíží úplné zkáze a že by si její důkladná oprava vyžádala velkého nákladu. Navrhl tedy jako nejlepší řešení prodej ve veřejné dražbě. Nalezl se zájemce, místní krupář Josef Snížek, který byl ochoten zaplatit za kapli 64 zl. r. ve třech splátkách. V roce 1799 byl potvrzen prodej kaple řečené „ Boží hrob“, kterou manželé Josef a Marie Snížkovi získali v dražbě.

Snížek horní stavení kaple snesl ještě v roce 1799, na dlažbu, která prý svrchu kryla klenbu kaple, nanosil zemi a vysadil tam zahrádku. Ve spodním dílu kaple dal také vyjmout dlažbu a kopal tam jámy, do nichž zahrabával kosti, které jezuité dali zazdít ve dvou odděleních, po levé a pravé straně vstupu do kaple. V roce 1803 ji Snížkovi prodali za 10 zl. Od tohoto roku měla kaple několik vlastníků.

Roku 1886 koupil kapli od Fr. Potměšila Jan Tuček a rozhodl se ji využít pro svou varhanářskou dílnu.

V roce 1942 byl vypracován rozpočet na obnovu kaple. O kapli se začalo na památkářské úrovni jednat v roce 1947. Majitel varhanářské dílny J. Tuček sdělil Státnímu památkovému úřadu, že svůj podnik přemísťuje z kaple Božího těla do nové budovy a žádal o sdělení, zda kaple bude převzata k veřejným účelům, jinak by ji musel prodat nebo pronajmout. Nestalo se zřejmě nic, neboť o této záležitosti se začalo jednat znovu v roce 1952, kdy majitel kaple znovu oznámil, že je ochoten ji postoupit výměnou za náhradní objekt.

V roce 1955 bylo zadáno zaměření kaple prostřednictvím Českého fondu výt. umělců a následujícího roku vypracoval Ústav pro rekonstrukci památkových měst a objektů v Praze rozpočet na rekonstrukci kaple.

K realizaci obnovy kaple nedošlo, další majitel – Okresní muzeum Kutná Hora vedl jednání, prováděly se studie, k obnově či alespoň k záchraně kaple však nedošlo. Další intenzivní jednání probíhala v roce 1990, kdy kaple už byla majetkem Města Kutné Hory. Byly vytvořeny různé studie, návrhy na využití. K realizaci však nedošlo.

Obnova kaple

V roce 1995 byla znovu zahájena příprava obnovy kaple a to soustředěním dostupných materiálů (studií, stanovisek památkářů, stavebněhistorických průzkumů, geologického průzkumu). Impulsem k těmto jednáním bylo vyhlášení kaple Božího těla v souvislosti s chrámem sv. Barbory národní kulturní památkou a v zápětí v rámci historického jádra Kutné Hory vyhlášení kulturní památkou UNESCO.

Příprava byla zahájena architektonickou studií (1996) a v zápětí projektem na zastřešení kaple, dalším projektem na stavební a konzervační úpravy kaple (1997) v neposlední řadě prováděcím projektem (1998). V květnu 1998 bylo započato s obnovou kaple, hlavně na provedení zastřešení (formou pochůzně terasy). Obnova je plánována do roku 2000.

Vnitřní prostor kaple bude využit pro zpřístupnění památky veřejnosti s možností zhlédnutí multimediálního programu o historii Kutné Hory.

V roce 1997 byla kaple zahrnuta na seznam sta nejohroženějších památek světa pro léta 1998 – 1999 (American Express, World Monuments Watch).

Popis památky

Kapli Božího těla je možné řadit k nejpozoruhodnějším gotickým stavbám na našem území. Přízemí objekt je vybudován na terénní hraně nad údolím. Je založen na skále a je přibližně čtvercového půdorysu s obvodovou nosní zdí a se čtyřmi vnitřními pilíři. Pilíře a nosné zdi nesou 9 klenebních polí, tvořených křížovými gotickými klenbami. Vstup je tvořen schodišťovým rizalitem z období baroka. Úroveň vnitřní podlahy je výrazně níže, než úroveň terénu po severní, východní a jižní straně objektu. Terén je v těchto místech tvořen mohutnými pozdějšími navážkami. Východní obvodová zeď má tři gotické okenní otvory, mířící do údolí. V prostoru kaple pod upraveným zásypem se nachází poměrně velké množství lidských kostí z doby, kdy kaple sloužila jako kostnice.

Průběh obnovy

Stavební a konzervační úpravy kaple jsou po všech stránkách velice náročné. Jak v průzkumech, projektových dokumentacích, jednáních a hledáních s odbornou veřejností, tak v neposlední řadě značnou finanční náročností. Hlavním investorem je vlastník – Město Kutná Hora, ale na rozpočet 19 mil. Kč pro obnovu kaple nestačí.

V roce 1998 bylo provedeno dílo v hodnotě 3,811.399,- Kč.

- příspěvek MK ČR – Program záchrany arch. dědictví ve výši 2,500.000,- Kč.
- dar firmy TABÁK a.s. Kutná Hora ve výši 782.000,- Kč

V roce 1999 bylo provedeno dílo v hodnotě 5,099.900,- Kč.

- příspěvek MK ČR – program záchrany arch. dědictví ve výši 2,100.000,- Kč
- dar firmy TABÁK a.s. Kutná Hora ve výši 500.000,- Kč

V letošním roce byly ukončeny práce na statickém zajištění kleneb, obnovy pláště včetně restaurátorských prací kamenických a dokončena byla vyhlídková terasa kaple. Práce pokračují v interiéru kaple na obnově omítek kápí kleneb.

Celá obnova památky bude ukončena v říjnu roku 2000.

*Kaple Božího těla
pohled z údolí před a po opravě pláště*

*Kaple Božího těla
pohled na rizalit z terasy před a po obnově*

„ HRÁDEK “ ČP. 28 BARBORSKÁ ULICE

Údaje o památce :

Vlastník :

Město Kutná Hora

Rejstříkové číslo památky :

2 1043/A3/1

Historie objektu

Nejstarší zmínky opevněného sídla 1312, 1314. Roku 1400 – 1420 Václavem z Domína vystavěno západní křídlo s věží. 1490 – 1505 dostavují Smíškové z Vrchovišť ve slohu pozdní gotiky se vzácnými prvky renesance (arkýře, výzdoba objektu). Roku 1530 byl uzavřen čtvercový půdorys. Roku 1620 vystaveno srubové patro jižního křídla - Václav Herold Libštejnský z Kolovrat.

Hodnocení významu objektu

Historicko – architektonicky mimořádně významný v měřítku středoevropském, je významným kulturním i společenským centrem města.

Technický stav objektu před obnovou

Statické zajištění přístavku, jihovýchodní a jihozápadní fasády. V roce 1998 byly stavebním úřadem nařízeny neodkladné zabezpečovací práce, jelikož statický stav se zhoršil natolik, že hrozilo nebezpečí zřícení částí kleneb. Práce byly provedeny, nadále však hrozilo uzavření návštěvnického provozu.

Statické zajištění a obnova fasád

- zpracování projektové dokumentace fi MURUS s.r.o. Praha
- generální dodavatel : Obnova památek s.r.o., Kutná Hora
- restaurátorské práce Josef Pospíšil, Jaroslav Alt
- cena díla dle smlouvy o dílo 2.844 tis. Kč

Zahájení prací 15. června 1999

Předpoklad ukončení prací říjen 2000.

Stručný popis provedených prací v roce 1999

Výstavba lešení k jihovýchodní fasádě, průzkum stěny statikem. Provedení památkového průzkumu fasády a zdokumentování nálezů. Provedení statického zajištění stěny, které spočívalo zejména ve vyčištění trhlin, vyzpárování a tlakové injektáže. Práce postupovaly velice pomalu, protože statický stav stěny byl v horším stavu, než se původně předpokládalo. Zajištěny byly všechny trhliny včetně statického zajištění v interiéru. Obnova omítek byla provedena jako vápenná omítka jednovrstvá. Při obnově byly restaurátorsky opraveny všechny kamenné prvky fasády. V příštím roce budou práce pokračovat na jihozápadním průčelím.

Statické zajištění a obnova jihovýchodní fasády Hrádku před a po obnově

2) Obnova zádlážeb v HJ města

HUSOVA ULICE

Dodavatelé

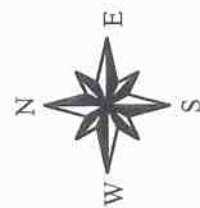
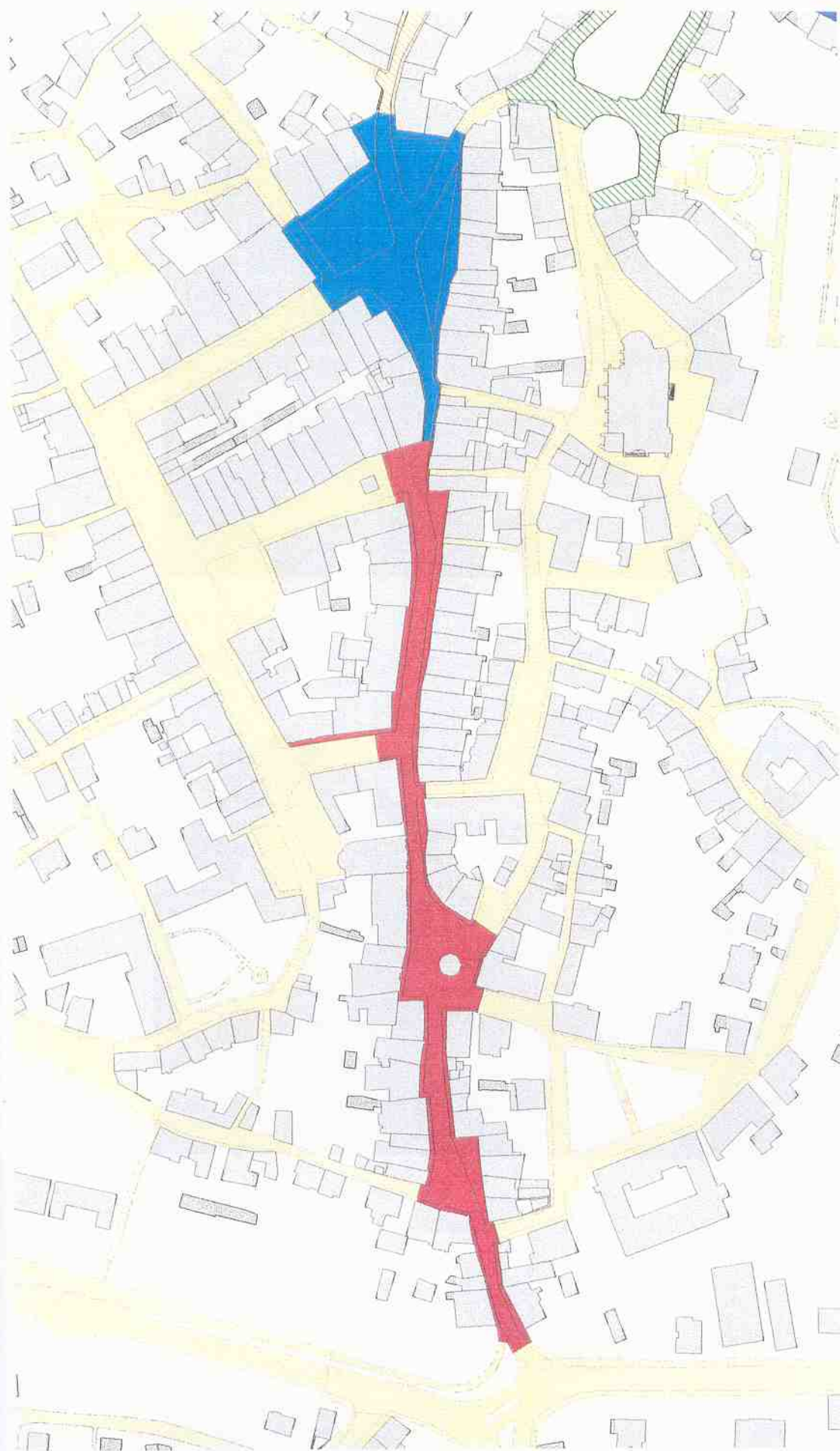
povrchy : Grano Skuteč s.r.o.
subdod. – Silnice Čáslav, dopravní stavby a.s., Zbraslavice
veřejné osvětlení : Elektropráce – Pavel Turek, Přitoky + Etna Praha

Cena

povrchy : 9,684.000,- Kč
veřejné osvětlení : 2,858.000,- Kč

Termíny

zahájení : 15.03.1999
dokončení : 31.08.1999

- Husova ulice
- Palackého náměstí

*VII. stavba – Husova ulice
postup rekonstrukce zádlažeb*

*VII. stavba – Husova ulice
postup rekonstrukce zádlažeb*

*VII. stavba – Husova ulice
postup rekonstrukce zádlažeb*

*VII.stavba – Husova ulice
postup rekonstrukce zádlažeb*

3) Celkové zhodnocení Programu regenerace

Z pohledu místního garanta Programu regenerace lze jednoznačně celý program hodnotit velmi kladně.

Mnoho stavebních oprav a restaurátorských prací, které byly v roce 1999, zejména v soukromém sektoru, by bez státní podpory (a to jak příspěvky MK ČR, tak z příspěvků z rozpočtu města), nebylo možné provést.

Státní příspěvky na obnovu památek v neposlední řadě slouží jako motivace pro jednotlivé majitele památek při opravách, které jsou v mnoho případech obtíženy speciálními požadavky ze strany památkové péče.

V roce 1999 bylo prostavěno v historickém jádru :

- z příspěvku MK ČR	12,294.000,- Kč
- z rozpočtu města	36,100.000,- Kč
- z rozpočtu fyz. a práv. osob	46,000.000,- Kč
- z rozpočtu církví	8,000.000,- Kč
- ostatní investoři (infrastruktura)	26,000.000,- Kč

Celkem rok 1999

128,394.000,- Kč

V roce 1999 bylo opraveno v HJ města *16 objektů*.

Nadace „ *Kutná Hora – památka UNESCO* “ vyhlásila grant pro rok 1999 „*Obnova původních vchodových dveří, vrat a oken.*“

V průběhu roku se přihlásilo 8 zájemců a příspěvek bude činit 58.000,- Kč z prostředků nadace.

Nadace zajistila v roce 1999 označení vstupů do historického jádra a označení dvou nejvýznamnějších památek. V plánu příštího roku je i aktivní zapojení nadace ro projektu oslav *IUS REGALE MONTANORUM v roce 2000* (700 let), zařazeného do světových výročí UNESCO.

Občanské sdružení „*Stříbrná Kutná Hora,*“ jako každoročně, pořádala „*Královské stříbření Kutné Hory.*“ Jedná se o historickou slavnost, jednu z největších v republice. Program se skládá z historického průvodu, šermířských soubojů, středověkých trhů, historických tanců. Každý rok se slavnost váže k jiné historické době a události.

Slavnosti se každoročně účastní tisíce návštěvníků z celé České republiky i ze zahraničí. Slavnost trvá 2 dny a herci jsou převážně obyvatelé Kutné Hory.

V roce 1999 byly uděleny „*Ceny města za rok 1998.*“ Cenu za opravu a záchranu památek – p. Burda za obnovu čp. 73-74 Komenského náměstí v Kutné Hoře.

V roce 1999 probíhaly i přípravy obnovy HJ pro roky další. Byl schválen aktualizovaný „Program regenerace pro roky 2000 – 2004“ na obnovu památek. Byla schválena „Koncepce rozvoje cestovního ruchu“ v Kutné Hoře. Před dokončením je „Dopravní generel.“ Soustavně se řeší otázky životního prostředí, úpravy parků včetně výsadby zeleně.

Pozornost historickému jádru je věnována ze strany památkových orgánů (Státní ústav památkové péče Praha, Památkový ústav středních Čech v Praze), mezinárodních institucí (mise komisaře UNESCO, MK ČR – návštěva ministra kultury) i kontrolních orgánů (MK ČR, Okresní úřad, NKÚ).

Ministr Pavel Dostál v Kutné Hoře

místostarosty Květoslavem Hlavatým (vlevo) a Jindřichem Bartoněm při prohlídce města. Foto KH: MONIKA PRAVDOVÁ

● **MINISTR KULTURY ČR PAVEL DOSTÁL** navštívil v pondělí 15. února Kutnou Horu. Po setkání s představiteli radnice se mimo jiné spolu s místostarosty Hlavatým a Bartoněm přesvědčil o postupu rekonstrukce kaple Božího Těla, prohlédl si objekt Jezuitské koleje a kostel sv. Jana Nepomuckého, dokumentační centrum UNESCO a výstavu americké grafiky v Sankturinovském domě. Ministr Dostál vyjádřil s průběhem návštěvy spokojenost, podle vlastních slov byl „příjemně překvapen rozsahem kulturních akcí i úrovní péče o vzácné památky“. Pobyt v Kutné Hoře zakončil Pavel Dostál shlédnutím večerního představení místních ochotníků v Městském Tylově divadle (o tom blíže na str.4). Foto: Karel Kropáček

Obnova Kamenného domu skončila předáním stavby

KONTROLA / Členka Nejvyššího kontrolního úřadu vysoce ocenila práci oddělení památek.

Kutná Hora - Obnova Kamenného domu skončila. Přejímací řízení dokončování prací se uskutečnilo večera dopoledne. Městu byly předány zrestaurované interiéry a dokončené osvětlení pláště budovy. Vnitřní prostory si prohlédla také členka Nejvyššího kontrolního úřadu Marie Hošková. Ta při této příležitosti vysoce ocenila práci oddělení památek městského úřadu. „S tím, co jsem zatím viděla, jsem velice spokoje-

ná,“ uvedla Hošková, která nyní kontroluje využití státních dotací určených na obnovu památek. „Finanční prostředky, které jdou do oblasti kultury nebo na opravu památek, nejsou zase tak vysoké, aby se s nimi mohlo hazardovat. A města ani okresní úřady s nimi opravdu nehazardují,“ pokračovala Hošková a uzavřela: „Na základě toho, co jsem zde viděla, se přikláním k tomu, aby peněz na památky bylo více.“ dal

Marie Hošková (vpravo) z NKÚ diskutuje v interiéru Kamenného domu s Dagmar Fundovou. Foto KH: Dalibor DOSTÁL

Seznam UNESCO je opět bohatší

UDÁLOST / Úspěch završil čtyřleté úsilí. Nadstandardní význam oslav.

Kutná Hora - Oficiální potvrzení o zařazení oslav výročí 700 let Královského horního zákoníku Václava II. na seznam UNESCO obdržel starosta Květoslav Hlavatý.

„Rok 2000 bude jistě důležitým a prestižním rokem v kulturní historii Kutné Hory,“ uzavřel svůj dopis vedoucí tajemník sekretariátu

České komise pro UNESCO Karel Komárek.

„Oslavy tím dostanou nadstandardní význam,“ reagoval starosta Hlavatý. Podle něj získá celoroční program zařazený do celosvětového kulturního kalendáře na prestiži. „Osobně se zasadím o to, aby oslavy měly důstojný ráz,“ zdůraznil Hlavatý. Za velmi důležité

přitom považuje dokončení obnovy kaple Božího těla a kostela sv. Jana Nepomuckého.

„Jsem ráda, že se podařilo úspěšně završit čtyřleté úsilí,“ komentovala úspěch ředitelka okresního muzea Světlana Hrabánková, která se rozhodujícím způsobem podílela na zařazení výročí na seznam UNESCO. dal